Wielka Wojna w dokumencie archiwalnym

Wielka Wojna, konflikt zbrojny lat 1914-1918, wynikła z antagonizmów między mocarstwami, rywalizacji o wpływy w Europie i na Bałkanach, chęci nowego podziału istniejących kolonii i rynków zbytu, a także dążenia do rewizji istniejących ówcześnie granic.

Bezpośrednią przyczyną wybuchu I Wojny Światowej stało się zamordowanie 28 czerwca 1914 roku w Sarajewie, następcy tronu austro-węgierskiego, arcyksięcia Franciszka Ferdynanda. Rząd wiedeński postanowił wykorzystać to wydarzenie, by wyeliminować Serbię jako czynnik odgrywający ważną rolę na Bałkanach. Po przeprowadzeniu dochodzeń Austro-Węgry, mające poparcie Niemiec, wysłały pod koniec lipca 1914 roku ultimatum do Belgradu, w którym zażądały od Serbii przyjęcia w ciągu 48 godzin warunków naruszających jej niezależność.
Poparcie Rosji skłoniło rząd serbski do odrzucenia ultimatum, co spowodowało, iż 28 lipca 1914 roku Austro-Węgry wypowiedziały Serbii wojnę.
Mocarstwa zachodnie, a szczególnie Wielka Brytania, sądziły, że konflikt uda się ograniczyć. Rosja ogłosiła jednak powszechną mobilizację, na co Niemcy odpowiedziały wypowiedzeniem 1 sierpnia 1914 roku wojny zarówno Rosji, jak i sprzymierzonej z nią Francji. Jednocześnie 4 sierpnia 1914 roku, wojska niemieckie wkroczyły do neutralnej Belgii, by przez jej terytorium okrążyć armię francuską. W tej sytuacji 4 sierpnia 1914 roku Wielka Brytania wypowiedziała wojnę Niemcom, a w dwa dni później 6 sierpnia 1914 roku Austro-Węgry wystąpiły przeciwko Rosji.
W ciągu kilku dni Europa została objęta pożarem wojny, wojny która trwała nieprzerwanie przez cztery lata, przez co osiągnęła miano: I Wojny Światowej.
Wojna ta toczyła się na trzech frontach: wschodnim, zachodnim i południowym a w konflikcie zbrojnym udział wzięły 33 państwa. Łączne straty po obu stronach szacowano na 37,5 mln. żołnierzy - poległych, zmarłych, rannych i zaginionych. Po raz pierwszy w historii na dużą skalę użyto broni chemicznej, nowoczesnej artylerii i łodzi podwodnych.
Pierwsza wojna światowa zmieniła mapę Europy – rozpadły się cztery mocarstwa, lecz zaistniała sytuacja polityczna spowodowała, iż dzięki niej powstało lub odzyskało niepodległość wiele państw, w tym również Polska.